
Plats och tid Svartnäs Folkets hus kl. 13:00-17:00

Plats och tid för justering

Protokollet omfattar §§29-38

Utses att justera Jonas Sallén Lennerthson

Underskrifter

Sekreterare
Hanna Wickström

Ordförande
Andes Lindh

Justerande
Jonas Sallén Lennerthson

Anslag/bevis Protokollet är justerat och anslaget på
kommunens digitala anslagstavla.

Datum för publicering

Datum för avpublicering

**Förvaringsplats för
Protokollet**

Falu kommun
Landsbygdsrådet

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum
2022-08-25

Innehållsförteckning

- § 29 Ordföranden öppnar mötet
- § 30 Att leva i en by utan en fast uppkoppling-Svartnäs
- § 31 Falu energi och vatten- bredband framöver i Falu kommun
- § 32 Presentation från Openinfra
- § 33 MOS Protokoll och ansökningar om projektmedel ur Stiftelsen för fritidens främjande i Falu kommun 2022
- § 34 Bygdelots Falu kommun
- § 35 Landsbyggare Falun
- § 36 Utträde ur Dalälvarnas utvecklingsområde
- § 37 Övriga frågor
- § 38 Ordföranden avslutar mötet

§ 29 Ordföranden öppnar mötet**Beslut**

- Jonas Lennerthson utses till justerare för mötet.

**§ 30 Att leva i en by utan en fast uppkoppling-
Svartnäs****Sammanfattning**

Daniel Johansson, ordförande i Svartnäs intresseförening och ledamot i kommunbygderådet, hälsar ledamöterna välkomna till Svartnäs. Svartnäs är en by med ca 40 fastboende och ca 60 personer med omkringliggande mindre byar och fritidsboenden. Fram till för bara ett år sedan så fanns det ingen fast internetuppkoppling till byn. Den enda möjligheten då för att få internet var en mobil 4g uppkoppling med dålig mottagning. Kopparnätet är sedan länge nedmonterat i byn. Under hösten 2021 så uppgraderade Telia så att det går att ansluta sig till internet med ett fast mobilt bredband vilket fungerar bättre än den förra lösningen med 4g. De uppkopplingsmöjligheter som finns idag i byn täcker behovet just nu men i och med att det sker generationsskiften i husen och nya fritidsboende som vill jobba hemifrån allt mer så ställs det nya krav på anslutningen. Det är anledningen till att frågan om att få en fiberanslutning är angelägen i byn och för dess framtida utveckling. Ett exempel där avsaknaden av en god internetuppkoppling gjorde så att en god idé inte kunde genomföras var när kulturskolan skulle ha lärare med via länk i Vintjärns bygdegård för att barnen inte skulle behöva åka in till centrala Falun och spela instrument lades ned pga. att uppkopplingen var för dålig.

Ett annat problem är elledningen till byn som är oisolerad och hänger i luften vilket gjorde att det var 17 strömavbrott i byn under 2021 vilket gör att om batteriet i mobilen tar slut så kan man inte larma SOS-alarm om någon olycka skulle ske eller någon i byn blir akut sjuk. Utan ström så fungerar inte internet. Är allra högst en säkerhets-och trygghetsfråga för bygden, att det ibland inte går att larma räddningstjänst år 2022 är under all kritik. Har fört dialog med kommunen och Falu energi och vattens el-avdelningen men inte fått något gehör. Det svar intresseföreningen har fått från Falu energi och vatten är att ledningen ska hålla i 50år och denna ledningen byggdes någon gång på 90-talet så den ska enligt kommunen hålla ganska många år till innan den byts.

Sedan masten uppgraderades är uppkopplingen ändå skaplig trots att den inte är fast, det saknas fiber till masten vilket gör det mer sårbart. Kapaciteten måste bli bättre framöver. Om det byggs en ny ledning så kan man förhoppningsvis spara pengar genom att bygga fiber samtidigt.

**§ 31 Falu energi och vatten- bredband framöver i
Falun kommun****Sammanfattning**

Tommy Åberg, produktchef Falu stadsnät.

Falun har en antagen bredbandsstrategi sedan 2013 och utbyggnadsmålen för bredband i Falu kommun var år 2020 att 90% skulle ha en anslutning via fiber på <100mbit/s och 10% skulle ha en anslutning på <30mbit/s (annan teknik). Falu kommuns bredbandsmål har inte hänt med det nationella målen som har uppdaterats från att vara 95% med uppkoppling till 98%. Det är inte bara Falu energi och vatten som bygger ut fibernätet för att nå bredbandsmålen utan det är en rad andra aktörer som gör det i Falu kommun, exempelvis Global connect och Open infra.

Varje år i oktober så görs det mätningar om hur många hushåll det är som har en möjlighet till en fiberanslutning. Det man mäter då är en tillgång till och absolut närhet till fiber. Det innebär att om det finns ett område där 70-80% är anslutna till ett område så räknas ändå hela området in i mätningen då de som inte är anslutna har en direkt närhet till fiber om de vill ansluta i framtiden. Under 2020 så hade Falun totalt 90% av kommunen tillgång till en fiberanslutning men på landsbygden (utanför tätort och småort) låg den siffran endast på 56%. 2021 var dessa siffror 91% totalt i Falun och 59% utanför tätort och småort. För att nå det nationella målet om 95% så skulle 654 hushåll behöva ansluta sig och för att nå det nya nationella målet om 98% så skulle 1521 hushåll behöva ansluta sig till fiber. Falun ligger i förhållande till andra kommuner i Dalarna både bättre och sämre till lite beroende på hur man jämför. Det finns tre faktorer som försvårar utbyggnaden i Falun, geografin med långa avstånd mellan byar, många små byar och topografin där det är svårgrävt på grund av mycket sten och berg i marken.

Bredbandsutbyggnaden är beroende av bidrag för att det ska grävas ut, dock är det trots bidrag svårt att uppnå en kostnadstäckning för utbyggnaden. Ett annat problem som Falu energi och vatten upplever är att det är svårt att få intressenter att vilja ansluta sig till fibern, ett exempel är i Vintjärn där säljarna på Falu energi och vatten gått ut två gånger med erbjudande men det har inte varit någon intresserad. Det går inte att bygga ut om inte någon är intresserad. Troligtvis finns det flera olika anledningar som samspekar till att det är få som är intresserade av att ansluta sig exempelvis kan det bero på att det är äldre människor som inte har något behov av en fiberuppkoppling. Därför är det jätteviktigt att man går ihop och säljer in i byn från t.ex. intresseföreningarnas sida också och visar på varför det är viktigt att det finns fiber i byn.

Bidragsmodellen nationellt missgynnar områden där bidragen verkligen behövs och områden där flest kan anslutas billigast premieras. Dessa områden hade troligtvis gått att få ekonomiskt gångbara även utan bidrag, det är där det är glest som bidraget verkligen behövs för att få till stånd en utbyggnad då inte enbart marknaden kan bära den kostnaden. De två olika stödsystem som finns idag är ERUF 2013-2014 som bygger ortssammanbindande nät och Landsbygdsprogrammet som ger bidrag till områdesnät men detta bidrag har varit slut länge. Det nya stödsystemet ligger hos Post-och telestyrelsen och bygger också på system med områdesnät för 2021-2027 på totalt ca 6 miljarder kr.

Falu energi och vatten sökte 18,5 miljoner kr för ansökningsomgången 2021, men fick endas 1,1 miljoner kr. Det var två andra privata företag som fick pengar för fler områden än Falu energi och vatten. Inför i år söker Falu energi och vatten 9 miljoner kr och siktar på att det 2023-2027 ska finnas tillgång till fiber för 98% i kommunen. I de områden där Falu energi och vatten inte fått bidrag finns det andra privata aktörer som anser att de kan bygga större områden till en billigare peng och prioriteras därför av Post-och telestyrelsen i bidragssystemet.

§ 32 **Presentation från Openinfra**

Sammanfattning

Dana Osman och Carl Jacobsson från Open infra.

Open infra startade 2009 med idén om ett öppet fibernät. Företaget hade sin början i Stockholm och finns nu i 40 kommuner. Open infra bygger främst i tätbebyggelsestruktur eller i samfälligheter men nu vidgar de sig ut på landsbygd/glesbygd. Liksom Falu energi och vatten och andra privata aktörer så arbetar Open infra för att uppnå Sveriges nationella mål om 98%. För att kunna ha en möjlighet att nå målet om en 98% anslutningsgrad till fiber nationellt så behövs det bidrag för utbyggnaden. Open infra har fått bidrag 2021 från Post-och telestyrelsen för att bygga ut flera områden i Falun. Open infra är även etablerade utomlands.

Kontakten med markägare är väldigt viktig för etableringen av fiber och Open infra arbetar aktivt för att ha goda kontakter med markägare. En förutsättning för att det ska gå att gräva fiber i ett område är att projektet får bidrag från post-och telestyrelsen, annars blir det mycket svårt med den ekonomiska bärigheten i projektet. I Falun så har Open infra flertalet projekt på gång med byggstart 2023. Områdena för utbyggnad är indelade i större markområden, exempel på dessa är Falun södra, Falun västra och Falun östra.

§ 33 MOS Protokoll och ansökningar om projektmedel ur Stiftelsen för fritidens främjande i Falu kommun 2022 (KS0093/22)

Beslut

Landsbygdsrådet rekommenderar kommunstyrelsens utvecklingsutskott att besluta om följande:

- Lingshed IFs ansökan om 745 000kr beviljas.
- Envikens IFs ansökan om 100 000kr beviljas.
- Kråkan Kultur och teaters ansökan om 74 000kr avslås med motiveringen att elever traditionellt samlar pengar till skolresor på egen hand.
- Gymfabriken Sågmyras ansökan om 300 000kr avslås med motiveringen att det inte finns någon tydlig koppling till hur föreningen vill arbeta med barn-och ungdomar.
- Framtid i Lingsheds ansökan om 1 000 000kr återremitteras med motiveringen att det finns en del frågor angående anläggningen och den framtida driften. Landsbygdsrådets arbetsutskott bokar in ett studiebesök med frågestund med Framtid i Lingshed för att vidare handlägga ansökan.
- Sågmyra SKs ansökan om 1 000 000kr återremitteras med motiveringen att det finns en del frågor om anläggningen och den framtida driften. Landsbygdsrådets arbetsutskott bokar in ett studiebesök med frågestund med Sågmyra SK för att vidare handlägga ansökan.

Sammanfattning

Framtid i Linghed

Framtid i Linghed ansöker om 1 000 000kr för att anlägga en multisportsarena på skolans mark i Linghed. Multisportsarenan ska ligga i anslutning till skolan och Linghed IFs omklädningsrum vid bandyplan. Multisportsarenan ska vara en fotbollsplan på sommaren och en konstfrusen bandyplan på vintern. Över multisportsarenan kommer det finnas ett tak där det sitter solceller. Framtid i Linghed har slutit ett avtal med Falu energi och vatten där elen som produceras på sommarhalvåret ”sparas” till vintern där den leder till lägre driftskostnader av konstfrysningen av isen. Tanken med multisportsarenan är att barnen ska kunna nyttja den på fritiden och på skoltid som en möjlighet att bedriva vissa idrottslektioner i Linghed, istället som det är idag där alla idrottslektioner bedrivs i Enviken. Den totala kostnaden för projektet är 8 500 000kr och Framtid i Linghed har ansökt om fem miljoner kronor via arvsfonden.

Linghed IF

Linghed IF ansöker om 745 000kr för att byta belysningen i elljusspåret så att föreningen kan satsa mer på ungdomsidrotten. Idag så är det flera lampor som är trasiga vilket gör att många ungdomar inte vågar sig ut i spåret. Föreningen vill renovera lamporna med LED-lampor i spåret så att det blir en lägre driftskostnad samtidigt som fler ungdomar kommer att våga sig ut i spåret igen, både utan anordnade aktiviteter men speciellt i klubbens regi. Sedan något år tillbaka så är det även tillåtet att ryttare utnyttjar elljusspåret för ridning.

Sågmyra SK

Sågmyra SK ansöker om 1 000 000kr för att bygga en värmestuga med toalett och ett skotergarage vid svensgården för intilliggande pulkabacke, elljusspår/skidspår och utegym. Svensgården är idag en mötesplats för organiserad och spontan idrott i Sågmyra där många barn-och ungdomar utnyttjar pulkabacken och skidspåret vintertid. Sågmyra SK vill bygga en värmestuga med toalett och skotergarage för att erbjuda möjligheten för längre vistelse för b.la. barnfamiljer att nyttja pulkabacken och spåren samt förvara utrustningen för att göra skidspåren intill spåret. Föreningen ser att en värmestuga med toalett skulle möjliggöra längre vistelser vid spåren för barnfamiljer och ungdomar och stärka Svensgården som mötesplats för idrott och spontanidrott, vinter som sommar.

Gymfabriken Sågmyra

Gymfabriken Sågmyra (ideell förening) ansöker om 300 000kr för att köpa in ny gymutrustning till gymmet i Sågmyra. Tidigare har gymmet bedrivits som ett företag som tidigare ansökte om medel via Stiftelsen men fick avslag för att företag inte kan få medel ur Stiftelsen för fritidens främjande. Företaget har nu lagts ned och en ideell förening (Gymfabriken Sågmyra) har tagit över driften och vill fräscha upp gymmet med ny utrustning så att fler barn och ungdomar blir medlemmar och tränar där. Föreningen vill att alla ska ha en tillgång till en bra och hälsosam fritidssysselsättning som ung och vill att ungdomar söker sig till gymmet.

Envikens IF

Envikens IF ansöker om 100 000kr för att slutföra byggnationen av den nya kiosken, läktare och avbytarbåsen vid fotbollsplanen i Enviken. På grund av den ökade kostnaden för byggnadsmaterial både på grund av pandemi, granbarkborre och inflation så räckte inte de tidigare beviljade medlen på 140 000kr från Stiftelsen för fritidens främjande i Falu kommun till för att bygga klart läktarna och avbytarbåsen. Föreningen fick rådet från entreprenören (i början av pandemin när priserna på byggmaterial började skena) att vänta med att slutföra projektet tills priserna hade gått ned igen, men priserna har fortfarande inte gått ned så nu ansöker föreningen om den summa som behövs för att slutföra projektet.

Kråkan kultur och teater

Kråkan Kultur och teater ansöker om 74 000kr för att arrangera en språkresa med språkträffar för nio elever på Svärdsjöskolan som läser franska. Franskläraren skulle agera som projektledare och arrangera språkträffar tillsammans med kråkan kultur och teater för ungdomarna som förberedelse inför resan. Även en temakväll med fransk matlagning skulle arrangeras för ungdomarna. Tanken med projektet är att eleverna skulle få uppleva Frankrike och fransk kultur samtidigt som de får öva på det franska språket.

Veronica Zetterberg anmäler jäv och deltar inte i beslut eller beslutsdiskussioner.

§ 34 Bygdelots Falu kommun

Sammanfattning

Falu kommun har beviljats 500 000kr från tillväxtverkets för projektet Bygdelots Falu kommun från utlysningen *Samverkan lokalt för bättre service i landsbygder*. Den totala projektbudgeten ligger på 625 047kr där Falu kommun har medfinansierat projektet med 125 047kr. I projektet så kommer det anställas en projektledare vilken är under rekrytering, annonsen för tjänsten ligger ute för tillfället.

Projektledaren för Bygdelotsen kommer vara anställd under 17 månader och under det första året så kommer projektledaren jobba 50% i Bygdelots-projektet och 50% i Landsbyggare-projektet som förlängs med ett år. Under det andra året så kommer projektledaren under fem månader att jobba heltid i Bygdelots-projektet.

Det fanns en del pengar kvar i Landsbyggare-projektet (Platsmarknadsföring Falu kommun) tack vare att projektet var planerat att anställa en kommunikatör på 50% i projektet men istället köptes tjänsterna in från en byrå och projektet stöttades av kommunikationskontoret på kommunen, vilket gjorde att projektet kunde förlängas i ett år med en projektledartjänst på 50%. I förlängningen av projektet så kommer projektledaren att arbeta med att vidare stötta intresseföreningarna med deras lokala utvecklingsplaner, arbeta för att få ut marknadsföringsmaterialet och skapa samarbeten med olika branscher för att få mer spridning av marknadsföringsmaterialet.

Projektledare sker hos tillväxtverket den 8 september och Landsbygdsutvecklaren kommer att hålla ställningarna i projektet fram tills det att en projektledare har kommit på plats. Projektet syftar till att utveckla ett arbetssätt där Falu kommun kan hantera frågor kopplat till grundläggande kommersiell service på ett hållbart sätt som gör att arbetet med frågorna är mindre personberoende inom den kommunala organisationen. Bygdelotsen kombinerar det dialogform som idag finns i Landsbygdsrådet med mark-och exploateringslotsens lösningsfokus där alla tjänstemän är samlade i rummet samtidigt i ett ärende. I bygdelotsen kommer tjänstemän från alla förvaltningar att sitta med en eller flera representanter för att hantera mer komplexa ärenden som behöver andra typer av lösningar, exempelvis treparterskapslösningar.

I projektet så finns det tre utpekade pilotorter vilka är Vika, Sundborn och Svärdsjö. Erfarenheterna från BID-projektet i Svärdsjö kommer att vara matnyttiga att ha med i Bygdelotsen då detta gav ett smakprov på hur kommunen kan jobba närmare lokalsamhället i olika frågor och vilka effekter det kan få lokalt.

§ 35 Landsbyggare Falun

§ 36 Utträde ur Dalälvarnas utvecklingsområde

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har beslutat att valt att gå ur samarbetet i Leader Dalälvarnas utvecklingsområde i programperioden 2023-2027 och själva satsa på landsbygdsutveckling under programperioden enligt beslut i kommunstyrelsen; §148 *Medfinansiering Leader Dalälvarnas utvecklingsområde programperioden 2023-2027 (KS0284/21)*. Falu kommun medfinansierar den nya programperioden till och med 2024 enligt ett beslut som förlänger medfinansieringen från den föregående programperioden 2014-2020, beslut i kommunstyrelsen; §122 *Medfinansiering av förlängningen av nuvarande programperiod inom Leader (KS0510/15)*.

I kommunstyrelsens beslut §148 *Medfinansiering Leader Dalälvarnas utvecklingsområde programperioden 2023-2027 (KS0284/21)* fick Landsbygdsrådet i uppdrag att ge förslag till kommunstyrelsen om hur medfinansieringen skulle kunna förvaltas av Falu kommun själva för landsbygdsutveckling. Då kommunstyrelsen inte angav en summa för denna extra satsning på landsbygdsutveckling 2025-2027 så utgår landsbygdsrådet ifrån förra programperiodens medfinansieringsnivå (3 819 000kr totalt för tre år) i sin workshop som kommer hållas på nästa Landsbygdsråd den 20 oktober över hur pengarna skulle kunna förvaltas för landsbygdsutveckling i Falu kommun.

Uppdrag till nästa Landsbygdsråd den 20 oktober är att ledamöterna tänker på hur pengarna kan förvaltas med mest uppväxling för Falu kommuns medborgare och kommunbygderådet och intresseföreningarna får i uppdrag att tänka på hur de tror att pengarna förvaltas bäst utifrån deras lokala perspektiv.

§ 37 Övriga frågor**Sammanfattning**

Inga övriga frågor togs upp på mötet.

§ 38 Ordföranden avslutar mötet**Sammanfattning**

Nästa möte äger rum den 20 oktober och efterföljs av kommunbygderådets politikerträff.

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: Carl Jonas Sallén Lennerthson
Date: 2023-01-19 15:10:49
BankID refno: 61e7d3f4-f1b8-4972-a087-9cad87b943c0

Justerare : Jonas Sallén Lennerthson

Signed by: Hanna Maria Alina Wickström
Date: 2023-01-20 10:27:52
BankID refno: 94065b92-4fd0-48b4-b020-cb6091ee9b69

Sekreterare : Hanna Wickström

Signed by: ANDERS LINDH
Date: 2023-03-09 16:15:53
BankID refno: 17feacc2-f4f1-4a17-81e7-64c72f0f08e6

Ordföranden: Anders Lindh